

TARTU LINNAVOLIKOGU
ARENGU- JA PLANEERIMISKOMISJON
KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tartu, raekoda

16.02.2018 nr 5

Koosolek algas kell 14:00, lõppes kell 15:45

Koosolekut juhatas: Veljo Ipits

Protokollis: Aune Rumm

Koosolekust võttis osa: Veljo Ipits, Gea Kangilaski, Asko Tamme, Merike Lumi, Tanel Tein, Triin Lukk, Verni Loodmaa, Peep Mardiste, Rauno Kiisk, Kristo Seli

Puudusid: Indrek Katušin, Marina Riisalu, Heiki Vilep, Ragnar Kekkonen, Argo Annuk

Kutsutud: Tartu Ülikooli loodusgeograafia ja maastikuökoloogia professor Ülo Mander, Tartu Ülikooli arendusprorektor Erik Puura, Est-For Invest OÜ juhatuse liikmed Aadu Polli ja Margus Kohava, investor Jüri Külvik, rahandusministeeriumi planeeringute osakonna juhataja Tiit Oidjärv, keskkonnaministeeriumi keskkonnakorralduse osakonna peaspetsialist Birgit Parmas, keskkonnainspektsiooni Tartumaa büroo juhataja Tanel Tärna, linnapea Urmas Klaas, linnasekretär Jüri Mölder, abilinnapea Raimond Tamm, abilinnapea Reno Laidre, linnavalikogu aseesimees Ene Ergma, linnavalikogu Reformierakonna fraktsiooni esimees Mihkel Lees, linnavalikogu Keskerakonna fraktsiooni esimees Vladimir Šokman, linnavalikogu liikmed Heljo Pikhof, Marju Lauristin, Indrek Särg, Kaja Tarto, Jüri-Ott Salm, Irina Panova, Kadri Leetmaa, linnavalikogu kultuurikomisjoni liige Ants Johanson, linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonna juhataja Urmas Ahven, linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonna üldplaneeringu- ja arenguteenistuse juhataja Indrek Ranniku, linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonna inseneriteenistuse juhataja-linnainsener Mati Raamat, linnapea abi Kadri Saarepuu, ettevõtluse osakonna juhataja Malle Blumenau, linnamajanduse osakonna keskkonnateenistuse juhataja Ülle Mauer, linnavalikogu majanduskomisjoni liikmed, Tartu Postimehe ajakirjanik Jüri Saar, ERRi Tartu korrespondent Madis Hindre

Koosolek toimus koos majanduskomisjoniga.

Päevakord:

Est-For Invest OÜ kavandatav puidurafineerimistehas - võimalikud keskkonnamõjud

Tartu Ülikooli teadlased Ülo Mander ja Erik Puura tõid oma ettekannetes välja planeeritava tehasega seotud ohud ja probleemid:

- meil on *a priori* olemas piisavalt informatsiooni, et teada - tehase rajamisega Emajõe ja Peipsi järve seisund, mis kinnitatud veemajanduskava alusel on praegu halb, halveneb kindlasti, fosforikoormus suureneb, samas kogu ühiskonna areng peaks olema suunatud sellele, et keskkonnaprobleemid väheneksid;
- olemasoleva info põhjal võib kinnitada, et täielikult haisuvaba tselluloositehas ei ole võimalik;
- kuivõrd endiselt ei ole teada tehases kasutatav tehnoloogia, on võimalik praeguses diskussioonis kõiki väiteid võimalikest keskkonnaprobleemidest pareerida, tuginedes sõnumile, et uuringuid alles hakatakse tegema;

- tehase asukohavaliku aluseks on majanduslikud ja sotsiaalmajanduslikud kaalutlused, kui selleks oleks keskkonnakaalutlused, oleks Tartu ja Emajõgi välistatud, riik peaks olema neutraalne, kuid siin ilmselt rohkem arendaja advokaat;
- Euroopas tehakse selliseid objekte vanadele tööstusaladele;
- uuringud ja normid on üks teema, väga oluline on ka ühiskondliku suhtumise küsimus - mida me enda ümbruses tahame ja aktsepteerime;
- mõistlik oleks planeerida Eestis hoopis mitu väiksemat erinevatele biotoodetele spetsialiseerunud tehist, kus kaasaegsed tehnoloogiad võimaldaksid väärdada kõiki komponente, mitte ainult tselluloosi;
- hiigeltehase rajamine on vastuolus Tartu linna strateegiliste arengueesmärkidega (Tartu kui teadusmahukale, keskkonnasõbralikule ning kestvale arengule suunitletud linn);
- riigi eriplaneering tuleb peatada, see instrument ei taga kohaliku omavalitsuse huvide ja õiguste kaitset.

Komisjonide liikmed ja linnavalitsuse esindajad tõid oma küsimustes ja arvamustes esile:

- riigi esindajad ei vasta piisava selgusega küsimusele, millised on need tingimused, mille puhul eriplaneeringu koostamise protsess lõpetatakse, räägitakse umbmääraselt olulisest negatiivsest keskkonnamõjust;
- keskkonnamõjudest rääkides tuleb rääkida ka inimestest, kultuurist ja vaadata teemat laiemalt, planeeritav tehas on Tartu linnale suur võimalik mainekahju;
- riigi poolt praeguseks planeerimisprotsessis tehtud otsused (nt asukohavalikul) toetavad paraku avalikkuses kinnistunud ettekujutust, et asi on ette otsustatud - normide järgi see tehas kindlasti kõlbab;
- pole selget ülevaadet, milliseid uuringuid tehase mõjude hindamiseks on vaja, kas riigi eriplaneeringu protsessis on selle kõige tegemiseks suutlikkust ja millised on vastavad kokkulepped arendajaga;
- Tartu linna esindaja peaks kuuluma rahandusministeeriumi juurde moodustatavasse eriplaneeringu töörühma;
- on vaja selgust, kas eriplaneeringu koostamisel arvestatakse kohaliku omavalitsuse arengudokumente, riik peab mõistma, et tänapäeva Euroopas on kohaliku omavalitsuse arvamusest möödaminek mõeldamatu.

Ministeeriumide esindajad Tiit Oidjärv ja Birgit Parmas kinnitasid küsimustele vastates:

- eriplaneeringut ette valmistades ei ilmnenu asjaolusid, mis oleks välistanud edasise uurimise;
- kõik praegu üles kerkivad küsimused peavad saama vastuse planeerimisprotsessis tehtavate uuringute käigus, mingeid otsuseid ei ole veel langetatud üht- ega teistpidi;
- kui ükskõik millises planeerimisetapis selguvad asjaolud, mille tõttu planeering ei ole elluviidav, planeering lõpetatakse, selleks võib olla näiteks oluline negatiivne keskkonnamõju;
- alusetu on vastandada riiki ja kohalikku omavalitsust, riigil on kohtustus teha kaalutusotsus, kus kõiki argumente võetakse arvesse, ei ole mingit põhjust arvata, et riik tahab teha Tartule kahjulikku otsust;
- kõigil on võimalik avalikus planeerimisprotsessis osaleda;
- tehtavate uuringute eest tasub arendaja, uuringute vajalikkuse üle otsustamisel on vahefiltriks rahandusministeerium.

Keskkonnainspektsiooni esindaja Tanel Tärna tõdes, et praeguses faasis enne keskkonnamõjude hindamist ei saa keskkonnainspektsiooni poolt mingit ametlikku hinnangut ega seisukohta anda.

Veljo Ipits
Koosoleku juhataja

Aune Rumm
Protokollija